

## **Samenvatting 'The system of protection of regional or minority languages' door Gerard-René de Groot**

"The system of protection of regional or minority languages" behandelt de juridische bescherming van regionale en minderheidstalen, waarbij de nadruk ligt op de bescherming binnen het kader van de Raad van Europa en het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden (Handvest). Het biedt een gedetailleerd overzicht van hoe internationale verdragen en mechanismen bescherming bieden aan talen zoals het Limburgs.

1. VN en EU-bescherming: Hoewel de VN geen specifiek verdrag heeft voor taalbescherming, bieden enkele VN-verklaringen en verdragen, zoals het Internationale Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten, een basis voor taalrechten door discriminatie op basis van taal te verbieden. De EU erkent het belang van culturele en taalkundige diversiteit, maar heeft geen formeel systeem om regionale of minderheidstalen te beschermen. Initiatieven zoals het "Minority Safepack" hebben geprobeerd de bescherming van minderheidstalen binnen de EU te versterken.

2. Bescherming door de Raad van Europa: Het Europees Handvest, dat in 1992 werd aangenomen, biedt de meest uitgebreide bescherming voor minderheidstalen. Lidstaten die het verdrag ratificeren, moeten een selectie maken van minimaal 35 verplichtingen uit een lijst van 68 opties. Deze verplichtingen hebben betrekking op verschillende domeinen zoals onderwijs, justitie, administratie, media, culturele activiteiten, economische en sociale kwesties, en grensoverschrijdende uitwisselingen. De bescherming wordt verleend door middel van basisverplichtingen onder Deel II en meer specifieke maatregelen onder Deel III.

3. Deel II en Deel III van het Handvest: Deel II biedt algemene bescherming aan alle erkende minderheidstalen. Het benadrukt de erkenning van deze talen als cultureel erfgoed en moedigt hun gebruik in openbare en private sferen aan, evenals in het onderwijs. Er zijn echter geen gedetailleerde verplichtingen voor bijvoorbeeld media, rechtspraak of overheidsdiensten. Deel III biedt daarentegen sterkere, meer concrete verplichtingen. Lidstaten moeten voor iedere erkende taal onder Deel III specifieke maatregelen nemen in domeinen zoals onderwijs (waaronder onderwijs op verschillende niveaus), media (bijvoorbeeld radio- en televisieprogramma's), overheidsdiensten (waar burgers in hun taal met autoriteiten kunnen communiceren), en justitie (waar de taal kan worden gebruikt in juridische procedures).

4. Monitoring door de COMEX: De naleving van het ECRML wordt gecontroleerd door het Comité van Experts (COMEX). Lidstaten moeten periodieke rapporten indienen over de implementatie van de gekozen verplichtingen, en het Comité organiseert veldbezoeken om de voortgang te evalueren. De COMEX speelt een belangrijke rol bij het handhaven van het Handvest, hoewel er geen formele sancties zijn voor niet-naleving.

5. Uitdagingen: Een belangrijk probleem met het huidige systeem is het ontbreken van formele sancties voor lidstaten die hun verplichtingen niet nakomen. Het Handvest vertrouwt

grotendeels op het mechanisme van "naming and shaming" om staten ertoe te brengen zich aan hun verplichtingen te houden. Daarnaast zijn er vraagstukken over de erkenning van migrantentalen en gebarentalen, die momenteel niet onder het Handvest vallen.

#### Erkenning van de Limburgse taal

Erkenning van de Limburgse taal onder Deel II van het Handvest biedt een basisbescherming, waarbij de taal wordt erkend als cultureel erfgoed en de overheid wordt aangemoedigd om het gebruik van de taal te bevorderen. Erkenning onder Deel III biedt echter sterkere garanties en verplicht de overheid tot concrete maatregelen in verschillende sectoren, zoals onderwijs, media en overheidsdiensten. Om erkenning van Limburgs onder Deel III te verkrijgen, moet Nederland de taal expliciet opnemen in zijn ratificatie-instrument en een selectie maken van beschermingsmaatregelen uit de artikelen 8 tot en met 14 van het Handvest.

Kortom, erkenning onder Deel III biedt de Limburgse taal meer bescherming dan Deel II, maar vereist zorgvuldige planning en politieke steun.